

– предметне середовище (моделювання цілісних фрагментів педагогічної діяльності);

– методичне середовище (інструкції, алгоритми, методичні рекомендації взаємодії викладачів і студентів засобами ІКТ, порядок використання, оцінка ефективності) [3].

Не менш вагомими є умови використання ІКТ, які мають відповідати санітарно-гігієнічним вимогам; поєднувати навчальні, виховні та розвивальні завдання; створюване предметне та методичне середовище має відповідати змісту та провідній меті квазіпрофесійної діяльності і тим самим оптимізувати процес професійної підготовки.

Таким чином, аналіз навчально-методичної літератури дозволяє узагальнити зміст поняття квазіпрофесійної діяльності майбутніх фахівців, яка розуміється як проміжна, пропедевтична взаємодія викладача та студентів, що передбачає практико-орієнтовне теоретичне навчання (моделювання цілісних педагогічних процесів) через ігрові та проектні форми і методи. Особливостями використання ІКТ у цьому процесі є впровадження інформаційних засобів навчання, методичне та змістове наповнення інформаційного середовища, що оптимізує, удосконалює цілісний процес професійної підготовки майбутніх учителів.

Література

1. Вербицкий А.А., Бакшаева Н.А. Проблема трансформации мотивов в контекстном обучении [Электронный ресурс] / А.А.Вербицкий, Н.А.Бакшаева. – Режим доступа до ресурсу : <http://www.library.by/portalus/modules/psychology/>.

2. Казакова Н.В. Організаційно-методичні засади педагогічної практики майбутніх учителів початкової школи в умовах ступеневої підготовки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Н.В. Казакова. – К., 2005. – 24 с.

3. Петухова Л.Є. Теоретичні основи підготовки вчителів початкових класів в умовах інформаційно-комунікаційного педагогічного середовища : дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Л.Є. Петухова. – Херсон: Айлант, 2007. – 200 с.: іл.

4. Фрицко Ж.С. Квазипрофессиональная деятельность при подготовке будущих учителей в условиях педагогического колледжа [Электронный ресурс] / Ж.С. Фрицко // Интернет-журнал «Эйдос». – 2007. – 30 сентября. – Режим доступа до журн. : <http://www.eidos.ru/journal/2007/0930-24.htm>.

УДК 37.013

Г.В.ТОВКАНЕЦЬ
Мукачівський державний університет

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ЕКОНОМІЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Соціально-економічні зміни вимагають нових підходів щодо формування особистості школяра. Дедалі гострішою стає залежність місця держави в цивілізованому світі від її можливостей у створенні умов для набуття ними доступних знань, професійної майстерності, самореалізації в тій галузі, де

найповніше можна проявити свої обдарування, розуміння соціально-економічних ситуацій. Успішне вирішення цієї проблеми в основному залежить від позитивних результатів у різносторонньому формуванні особистості, зокрема й економічного спрямування. Соціально-економічні зміни сьогодення загострюють проблему економічного виховання підростаючого покоління, особливо учнів молодшого шкільного віку.

Економічне виховання школярів органічно пов'язане з освітою, багато його завдань вирішуються в процесі навчання як найважливішого виховного процесу. Елементи економічного виховання та освіти здійснюються в сім'ї та початковій школі. Діти здатні усвідомлювати економічні поняття і категорії, що співвідносять їх з відповідними економічними і життєвими ситуаціями. Молодші школярі починають усвідомлювати залежність добробуту людини і суспільства від якості праці. Вони вчаться розподіляти роботу в часі, вимірювати час та здійснювати його витрати, організовувати робоче місце. Діти опановують раціональними прийомами, що підвищують якість і продуктивність праці, основами економічної культури.

У початкових класах діти отримують початкові уявлення про навколишнє економічне середовище, формується первинна економічна культура та грамотність. У цьому віці передбачено: вивчення основних економічних понять, з якими діти зустрічаються у повсякденному житті; навчання дітей умінню робити вибір та оцінювати його наслідки для себе і для своєї родини, друзів; формування почуття відповідальності за прийняті рішення. Учнів початкової школи необхідно знайомити з вимогами й особливостями громадської діяльності, формувати такі якості особистості, як самостійність, ініціативу, економічність, бережливість, працелюбність та ін.

У процесі економічного виховання у школярів формується економічне мислення, чому сприяє осмислювання явищ економічного життя, засвоєння економічних понять і теорії в їх логічному взаємозв'язку. Економічне мислення є обов'язковим елементом економічної свідомості і економічної культури й пов'язане з соціально-психічними якостями людини (ощадливість, підприємливість, діловитість тощо).

Основними рисами економічного мислення виокремлюються [1, с. 46]:

1. Науковість. Сприйняття людьми економічних процесів і ставлення до цих процесів повинно базуватися на наукових знаннях про економіку, її закони, вплив на життя кожного.

2. Гнучкість - вміння враховувати обставини, що виникають, нові явища та процеси в ході прийняття рішень та їх реалізації; вміння змінювати намічену програму діяльності й спокійно сприймати нові погляди та ідеї, своєчасно відмовлятися від застарілих, але поки що загальноприйнятих поглядів.

3. Реалістичність - здатність адекватно сприймати існуючі економічні відносини й відповідно діяти. Реалістичність проявляється в оцінюванні зробленого, розумінні процесів, що відбуваються і очікуються, в постановці поточних і перспективних завдань, розробленні планів тощо. Не менш важливе значення має усвідомлення власної відповідальності за свій успіх у житті. Кожна дитина повинна усвідомити, що розраховувати треба лише на себе і що

за зроблений вибір треба відповідати.

4. Конструктивність, як вміння чітко визначати завдання, планувати діяльність, вибирати раціональніші способи й засоби досягнення мети, економити ресурси, доводити рішення до повного втілення, використовувати найдоцільніші форми й методи роботи, не зупинятися перед труднощами.

5. Уміння визначати перспективу та приймати рішення - здатність передбачати віддалені результати своєї діяльності, а отже, своєчасно коригувати її, раціонально організовувати споживання, бачити шляхи економії в домашньому господарстві. Бачення перспектив допомагає приймати правильні рішення, зважено підходити до будування планів.

6. Орієнтація на досягнення високої ефективності передбачає ефективне використання ресурсів, поліпшення організації праці, вдосконалення технологічного процесу, впровадження досягнень техніки.

Процес формування економічної культури має особистісно орієнтований характер. Кожна людина так чи інакше оцінює себе, і в ході пошуку й оцінки виробляє власне ставлення до економічних реалій, свій погляд на існуючі економічні відносини та перспективи їх розвитку. За органічного злиття економічної освіти й виховання економічне мислення і свідомість переходить у відповідні соціально-психічні якості вихованця, в практичні навички економічної діяльності.

Самовдосконаленню та самореалізації учнів сприяє позитивно зорієнтований розвиток особистості, що передбачає врахування пріоритету індивідуальності, самоцінності, самобутності дитини як активного носія суб'єктного досвіду, наповнення та узгодження його зі суспільним; забезпечення розвитку учня як особистості, що відбувається не тільки шляхом оволодіння ним нормативною діяльністю, а й через постійне збагачення, перетворення суб'єктивного досвіду як важливого джерела власного особистісного становлення.

Література

1. Товканець Г.В. Економічна освіта у вищій школі Чехії і Словаччини у ХХ столітті [монографія] / За ред. дійсного члена НАПН України Н.Г.Ничкало. — К. : Кондор-Видавництво, 2013. — 526 с.

2.Шпак О.Т. Теорія та практика підготовки педагогічних кадрів до економічного виховання школярів у системі безперервної освіти // Автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.04 / О.Т. Шпак; Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2001. – 34 с.

УДК 37.013

Г.В.ТОВКАНЕЦЬ, А.А.СТЕПЧЕНКО
Мукачівський державний університет

ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Проблема розвитку інтелектуального потенціалу сучасних українських школярів на сьогоднішній день є одним з найбільш гострих і дискусійних питань освітньої політики держави і педагогічної науки [1-3]. До основних

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>